

För en frisk jord, friska växter, friska djur och människor

Ekologisk trädgård

FOBO

Förbundet organisk-biologisk odling

[Hem](#) | [Artiklar](#) | [Odlaren](#) | [Lokalföreningar](#) | [Om Fobo](#) | [Länkar](#)

Sök

Hemsidan

- [Frågelåda](#)
- [Kalendarium](#)
- [Karins odlarblogg](#)

Internationellt läger på Holma

På ången utanför Holma gård, nära Höör i Skåne, stiger röken från en gigantisk kastrull. En titt ner i grytan visar att här kokas polenta (majsgröt), tillräckligt för att utspisa ett halvt kompani. Och mycket mat behövs när närmare 200 ungdomar från 25 länder en vecka i september samlades för att diskutera klimat- och jordbruksfrågor. Runt lägerelden hör man franska, tyska och spanska, men vad är det egentligen de samtalar om?

– Vi jobbar för att mat ska produceras lokalt och att unga jordbrukare ska kunna få tag i odlingsmark. Vi vill påverka politiker och också öka konsumenternas medvetenhet kring matfrågor, förklarar Marie Smekens som kommer från Belgien.

Hon tillhör Via Campesina som är en internationell rörelse för småbönder, lantarbetare och fattiga landsbygdsbor. Organisationen har funnits i 16 år och har medlemmar i över 50 länder. Man jobbar för en hållbar utveckling med lokal, småskalig produktion av ekologisk mat.

Från vänster: Fanny från Belgien, Marie från Belgien, Michaela från Österrike, Henrik från Danmark, Benjamin från Frankrike och Wim från Belgien

– Här på lägret förbereder vi oss för att jobba vidare med de här frågorna i våra hemländer och med internationella manifestationer, berättar Benjamin Corbier. Han företräder den franska organisationen Confederation Paysanne som är en fackförening för småbrukare och ekologiska bönder.

– Dels vill vi påverka internationellt, dels handlar det om att vi vill stödja unga jordbrukare. Hittills har det mest varit män som har lett utveckling även i våra organisationer. Nu vill vi låta ungdomar och kvinnor höras mer.

Klimatfrågor

Temat för lägret är "Farming for a cool Planet" vilket naturligtvis syftar på det konventionella jordbrukets negativa klimateffekter. Lägret anordnas av Via Campesina tillsammans med miljörörelsen Friends of the Earth (Jordens Vänner). Tanken är att hitta ett samarbete när det gäller att utveckla matproduktion som inte förstör miljö och klimat.

Länkar till Holma

[Holma folkhögskola](#)
[Stiftelsen Holma](#)

I ett av seminarietälten håller man just på att dra upp riktlinjerna för hur man ska kunna påverka politiker till att ta klimatfrågan på allvar. Det är medlemmar i Friends of the Earth som förbereder sig för nästa klimatmöte i Polen i slutet av 2008. Seminariet leds av David Wagner.

– På lägret har vi möjlighet att organisera oss inför klimatmötet i Poznan och förbereda oss för hur vi kan påverka media och politiker. Vi ska också genomföra olika manifestationer, till exempel gatuteater.

Angelina till vänster hade kommit från St. Petersburg för att engagera sig i klimatfrågor. Här tillsammans med svenska Emma.

Svenskan Emma Lillieström, numera bosatt i Berlin, deltar i seminariet där man just har preciserat vilka klimatmål som man vill övertyga politiker om.

– Vi kallar det här för climate justice, klimaträttvisa. Vårt mål är att alla ska minska sina utsläpp av koldioxid så mycket att vi kan hålla temperaturhöjningen under två grader.

Hon menar att detta i första hand är en politisk fråga:

– Tekniken för en koldioxidneutral värld finns redan, nu handlar det om politisk vilja och civillurage.

Som exempel på vad man själv kan göra för att minska växthusgaserna tar hon upp fördelarna med att äta mer vegetariskt. Hon tycker också att allmänna transporter bör byggas ut och gärna bli avgiftsfria.

Även Angelina Davydeva från Ryssland deltar i seminariet.

– Jag är här för att jag vill jobba mot klimatförändringarna och lära mig hur man kan påverka på en hög politisk nivå. Det är också intressant att träffa andra unga med liknande tankar. Speciellt kul är det att det är så många här som jobbar med odling och går emot dagens storskaliga jordbruk.

Hur ser det då ut i hennes hemland, är det många som delar hennes miljöengagemang?

– Fler börjar bli miljömedvetna men under många år har vi haft så många politiska och ekonomiska problem att människor bara haft tid att lösa sina mest akuta problem. Men nu börjar alltför bli intresserade av till exempel hälsofrågor och då bryr man sig också om vad man äter och hur det odlas.

Kikärter och kål

Klockan närmar sig lunchtid och lägerdeltagarna drar sig mot det provisoriska köket där det idag bjuds kålsallad, kokta kikärter, polenta och hemlagad färskost. Klimatsmart mat, helt enkelt, och råvarorna är naturligtvis ekologiska. Alla äter med god aptit och diskussionen omkring vår matproduktion fortsätter.

Utspisning av kålsallad

– Det är viktigt att fler börjar ifrågasätta vår mat och var den kommer ifrån. Valet av råvaror har en stor global påverkan, säger Fanny Lenombs från Belgien.

En annan belgare, Win Mercky, berättar om ett projekt mellan konsumenter och småskaliga matproducenter som i hemlandet kallas Voedselteam. Man bildar grupper med 15- 25 familjer som tillsammans köper färsk livsmedel från lokala bönder. Familjerna förbinder sig att handla i minst ett år vilket gör att bönderna kan ge bra priser. De beställer sina varor varje månad (eller varje vecka via internet). Bönderna levererar till utlämningsställena. De flesta är ekologiska jordbrukare men det ingår även andra småskaliga producenter.

Fördelarna med systemet är många. Konsumenterna får livsmedel av bra kvalitet till ett förhållandevis billigt pris. Producenterna vet att de får avsättning för sina produkter och får behålla hela vinsten utan mellanhänder. Systemet bygger på en nära kontakt mellan den som tar fram maten och den som äter upp den. Naturligtvis innebär matgrupperna en del extra jobb. Till exempel måste det finnas frivilliga som sammanställer beställningarna och tar upp betalningen och bönderna måste också använda sin tid till att transportera maten, men de som deltar tycker att det är värt besväret. Inte minst för bönderna som får direktkontakt med dem som handlar och också får feedback på sin mat.

Tusen hektar

Projektet är ett exempel på en åtgärd som kan förbättra den sociala situationen för bönder. Henrik Kuske från Danmark hänger på diskussionen och berättar om den sociala nedrustning som ägt rum på landsbygden de senaste decennierna.

– I Danmark, och säkert också i Sverige, har det sociala livet utarmats på landsbygden. Myndigheterna gör alldeles för lite för att folk ska kunna stanna kvar och trivas i sin hembygd.

Han tar också upp problemet med de ekonomiska villkoren för unga bönder.

– Idag säger man i Danmark att man måste ha minst tusen hektar för att överleva. Det betyder att man måste låna många miljoner och sedan är upplåst för storskalig, konventionell produktion för att betala av på lånen.

Henrik menar att man ser på lönsamhet på ett felaktigt sätt:

– Man tänker bara i kvantitet, att man måste producera vissa mängder för att få en bra vinst. Men i ett småskaligt system behöver man inte lika stora vinster eftersom investeringarna är så mycket mindre.

Vad tycker han då om att danskar, som inte har råd att köpa mark i Danmark, istället köper gårdar i Sverige?

– Det är helt fel! Det borde vara unga svenskar som driver era jordbruk vidare, det ska inte vi danskar göra.

De flesta har nu ätit upp sin lunch och plötsligt annonseras det att man direkt ska ha ett extra stormöte. Det ges sedan information om kommande aktiviteter och hur man dagen därpå ska ta sig in till Malmö för att delta i det ESF (European Social Forum). Och så får lägerdeltagarna lite förmaningar:

– Alla måste diska upp efter sig, ni kan inte bara låta tallrikarna ligga, uppmanar Marie Smekens.

Hon ger direktiv för städning och vedhuggning och direkt efter maten tar alla itu med praktiska uppgifter. Eleverna på Holmas odlingskurs, som också deltar i lägeraktiviteter, drar sig ned till sina odlingar för olika praktiska jobb. Lägerdeltagarna bjuds in att jobba ihop med odlings eleverna och det praktiska arbetet är ett välkommet avbrott från de teoretiska diskussionerna.

– Många av oss kommer från städer och har inte så stor erfarenhet från praktiskt odling så det är jättebra att vi är på en gård och får pröva på arbetet här, säger Michaela Maurer från Österrike.